

Rapport

Nulägesbeskrivning av fyra kollektivverkstäder

Institutet för kvalitetsindikatorer AB (Indikator) 2017

Mölnadal, juli 2017

Projektet genomfördes av Lars Fallberg och Ida Låstbom på Indikator.
Beställare är Kultur Skåne med kontaktperson Jan Stenfell.

Förord

Rapporten inleds med en beskrivning av projektet, kollektivverkstäderna och undersökningen. Därefter följer en systematisk och faktabaserad beskrivning av respektive verkstad: KKV Textiltryck Malmö, KKV Monumental, KKV Grafik Malmö och Mediaverkstaden Skåne. Varje avsnitt avslutas med en subjektiv reflektion baserad på våra, Indikators, möten med verkstäderna. Faktabeskrivningen avslutas med en sammanfattande tabell för att ge möjlighet till en snabb överblick.

Avsnitten därefter är baserade på vad undersökningens respondenter reflekterat över under våra intervjuer och här är det våra respondenters formuleringar som används.

Rapportens avslutande analys är en subjektiv sammanfattning av vad vi kunnat dra för prioriterade slutsatser från det insamlade materialet.

Verksamhetsplaner, verksamhetsberättelser och årsrapporter för respektive kollektivverkstad finns inkluderade i rapporten som bilagor.

Trevlig läsning!

Tack

Ett varmt tack till alla respondenter som tagit sig tid att medverka i intervjuer och på så sätt möjliggjort denna nulägesbeskrivning.

Innehåll

1. Inledning	1
Om projektet	1
Om Kulturplan för Skåne 2016–2019	1
Om kollektivverkstäderna	2
Om Indikator	3
Om undersökningen	3
Urval	3
Kontaktvägar	3
Intervjuteknik	3
2. Faktabaserade beskrivningar av respektive verkstad	4
2.1 KKV Textiltryck Malmö	4
Om verksamheten	4
Medlemskap	4
Ekonomi	5
Verkstaden	6
Samverkan	8
Möjligheter och Utmaningar	9
Avslutande reflektion	10
2.2 KKV Monumental	11
Om verksamheten	11
Medlemskap	11
Ekonomi	12
Verkstaden	13
Samverkan	16
Möjligheter och Utmaningar	17
Avslutande reflektioner	17
2.3 KKV Grafik Malmö	18
Om verksamheten	18
Medlemskap	18
Ekonomi	19
Verkstaden	20
Samverkan	22

Möjligheter och Utmaningar	23
Avslutande reflektion	23
2.4 Mediaverkstaden Skåne	24
Om verksamheten	24
Medlemskap	25
Ekonomi	25
Verkstaden	26
Samverkan	28
Möjligheter och Utmaningar	29
Avslutande reflektion	29
2.5 Sammanfattande tabell	30
3. Koppling till nationell nivå, KKV Riks	31
4. Intressenter i Region Skåne	31
5. Översiktlig beskrivning av en tänkbar utveckling	33
6. Avslutande analys	35
7. Bilagor	37

1. Inledning

Om projektet

Institutet för kvalitetsindikatorer AB (Indikator) har på uppdrag av Region Skånes kulturnämnd genomfört en nulägesundersökning av fyra kollektivverkstäder: KKV Textiltryck Malmö, KKV Monumental, KKV Grafik Malmö samt Mediaverkstaden Skåne. Dessa fyra verkstäder erhåller årligt stöd från Region Skånes kulturnämnd. Utöver dessa fyra kollektivverkstäder finns i Region Skåne även Konstnärernas kollektivverkstad i Nordvästra Skåne placerad i Ängelholm samt Ifö Center i Bromölla. De två senare är inte föremål för den här undersökning då de inte erhåller stöd från Region Skånes kulturnämnd.

Undersökningen utfördes genom intervjuer på plats eller via telefon med styrelsemedlemmar och personal på respektive kollektivverkstad samt med ett antal externa samarbetspartners och intressenter på regional- och riksnivå. Rapporten innehåller faktabaserade beskrivningar av respektive kollektivverkstad och deras möjligheter och utmaningar. Därutöver finns olika externa intressenters reflektioner kring vilka utvecklingsmöjligheter de ser hos kollektivverkstädernas verksamheter.

Region Skånes kulturnämnd låter regelbundet genomföra undersökningar av olika verksamheter för att kunna förverkliga intentionerna i den gällande kulturplanen. Region Skåne vill bland annat stärka villkoren för konstnärligt skapande och förbättra arbetsmiljöer för konstnärer inom bildkonst, form och design.

Projektets syfte är att erhålla kunskap för att kunna uppfylla målen enligt kulturplanen och för att få ett underlag för framtida utveckling.

Om Kulturplan för Skåne 2016–2019

Målet med den regionala kulturplanen är att bidra till att så många som möjligt engagerar sig och deltar i Skånes rika kulturliv.

Region Skåne har två kulturpolitiska mål¹,

- Skåne har ett rikt konst- och kulturliv av hög kvalitet med både bredd och spets.
- Alla har möjlighet att ta del av Skånes kulturliv och kulturupplevelser.

Region Skåne ska verka för ett ökat konst- och kulturutbud av hög kvalitet i Skånes kommuner samt bidra till att kultur är tillgänglig i hela regionen. Fler människor ska oavsett individuella och geografiska förutsättningar ha tillgång till ett brett och varierat utbud.

En viktig utgångspunkt för det regionala arbetet är de nationella kulturpolitiska målen. Kulturen ska vara en dynamisk, utmanande och obunden kraft med yttrandefrihet som grund. Alla ska ha möjlighet att delta i kulturlivet. Kreativitet, mångfald och konstnärlig kvalitet ska prägla samhällets utveckling. Region Skånes kulturpolitiska ansvar är att göra kulturupplevelser av hög kvalitet tillgängliga i hela Skåne för så många som möjligt. Kulturen ska vara livskraftig i alla delar av Skåne och bidra till människors livskvalitet oavsett kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk eller kulturell tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionalitet, sexuell läggning, ålder samt socioekonomiska förutsättningar och bostadsort. Mångfalden i Skåne ska bejakas och ge avtryck i

¹ Källa <http://utveckling.skane.se/utvecklingsomraden/kulturutveckling/regional-kulturplan-for-skane1/>

Öresundsregionen, nationellt och internationellt. Förutsättningarna för eget skapande ska vara goda och människors möjligheter att dela sina berättelser med varandra är viktiga för demokratin.

Barn och unga är en kulturpolitiskt prioriterad målgrupp i kulturpolitiken på statlig, regional och lokal nivå. Denna prioritering har stöd i bland annat FN:s barnkonvention.

En ökad användning av digitaliseringens möjligheter är därtill en av de kulturpolitiska strategierna i Region Skånes kulturplan. Med det menas att skapa bättre förutsättningar för Skånes kulturaktörer att använda digital teknik för att producera och sprida kultur. Genom att satsa på olika initiativ vill Region Skåne ge invånarna i Skåne tillgång till ett brett och varierat digitaliserat kulturutbud, med olika kulturformer och olika uttryck².

Om kollektivverkstäderna

Konstnärernas Kollektivverkstäder (KKV) är öppna för yrkesverksamma konstnärer och konsthantverkare. För många konstnärer utgör verkstäderna ett viktigt komplement till den egna ateljén eller helt enkelt den enda möjligheten att kunna arbeta professionellt inom sin speciella teknik. Mycket av den offentliga konsten i Sverige skapas i landets kollektivverkstäder. Verkstäderna har blivit en betydande kunskapsbank med professionell utrustning tillgänglig för utövande konstnärer och en viktig mötesplats såväl lokalt som nationellt och internationellt.

De fyra kollektivverkstäder som är föremål för den här genomlysningen är KKV Monumental, KKV Grafik Malmö, KKV Textiltryck Malmö och Mediaverkstaden Skåne.

Den äldsta verkstaden bland Malmös fyra kollektivverkstäder är KKV Monumental vars första styrelse formerades redan 1972. Monumental är organiserad i form av en stiftelse. KKV Grafik, en av två ideella föreningar, har sin verkstad belägen i samma fastighet som KKV Monumental och har samma hyresvärd. KKV Textiltryck, den andra ideella föreningen, hyr lokal i en kulturfastighet i centrala Malmö. Den yngsta medlemmen bland Kollektivverkstäderna är Mediaverkstaden Skåne, en ekonomisk förening, som idag hyr två plan i en centralt belägen fastighet i Malmö.

Samtliga verkstäder bygger på principen om ideellt arbete och erbjuder en kollektiv verkstad med gemensamma maskiner och annan utrustning till professionella konstnärer och kulturarbetare.

Finansiering

Under åren har en uppdelning av kollektivverkstädernas finansiering vuxit fram. Malmö Stad står huvudsakligen för verksamheternas lokalkostnader, både ifråga om själva verkstäderna som eventuella övernattningskostnader i samband med vissa KKV:ers kulturutbyte med andra konstnärscentra där gästkonstnärer från företrädesvis Tyskland, Japan och USA besöker Malmö och Sverige. Region Skåne har tagit ett större ansvar för verksamhetsstödet där bland annat den dagliga driften av verkstäderna finansieras. Slutligen är Statens kulturråd den tredje aktören och fungerar som bidragsgivare ifråga om inköp av maskiner och utrustning. Utöver dessa tre huvudfinansiärer består inkomsterna i första hand av medlemsavgifter, dagavgifter och andra inkomster kopplade till konstnärernas nyttjande av lokalerna.

En gemensam bild bland de fyra undersökta kollektivverkstädernas syn på den externa finansieringen är att framför allt bidragen från Statens kulturråd minskat i takt med att myndigheten fått fler uppdrag samtidigt som den avsatta budgeten varit densamma.

Ur ett nationellt perspektiv synes kollektivverkstäder i storstadsregioner vara bättre rustade ifråga om regional finansiering jämfört med motsvarande kollektivverkstäder i mindre landsting och

² Källa <http://utveckling.skane.se/utvecklingsomraden/kulturutveckling/kultur-och-digitalisering/>

regioner. Exempelvis framkom det under vår intervju att KKV Riks kämpar för att staten i större utsträckning ska ta det ekonomiska ansvar som idag ankommer på Region Skåne.

Om Indikator

Institutet för kvalitetsindikatorer AB, Indikator, är specialiserat på att genomföra kvantitativa och kvalitativa mätningar av kvalitet, attityder och förändringseffekter, främst inom offentlig verksamhet.

Vi har lång erfarenhet av både större och mindre projekt och har vår bas i Göteborg. Vi arbetar gärna med uppdrag som är av betydelse för samhället och som våra uppdragsgivare och deras medarbetare upplever som viktiga.

Om undersökningen

Urval

Indikator har fått i uppdrag att genomlys de fyra kollektivverkstäderna med verksamhet i Malmö samt några, av Region Skåne, namngivna intressenter som har mer eller mindre regelbunden kontakt med en eller flera av de aktuella kollektivverkstäderna. Under intervjuerna har det tillkommit ytterligare organisationer som inte fanns med i Regionens Skånes ursprungliga anvisningar. En sådan organisation är exempelvis Konstitutet i Malmö, en ideell förening vars främsta syfte är att främja konstnärlig produktion för södra regionens bild- och formkonstnärer. En annan viktig aktör är Östra Grevie Folkhögskola som har ett aktivt utbyte av kunskap och idéer med några av kollektivverkstäderna.

Kontaktvägar

Inför uppdraget definierade Region Skåne ett antal personer som Indikator hade att kontakta. Allt eftersom intervjuerna fortskred framkom det fler intressenter som på något sätt samverkade med en eller flera av de undersökta kollektivverkstäderna. Vissa av de personer som anvisats av Region Skånes hänvisade till andra som de ansåg var mer insatta och kunniga på området. I något fall besvarades en kontaktförfrågan per mail med att man inte har något samröre med kollektivverkstäderna i Skåne utan hänvisade istället till Region Skåne.

Intervjuteknik

Representanter från Indikator har personligen träffat företrädare för kollektivverkstäderna vid flera tillfällen och genomfört intervjuer med representanter från verkstädernas styrelser, enskilda konstnärer, administratörer samt verksamhetsföreståndare. Vanligtvis har mötena skett i gruppkonstellation där Indikator utifrån en intervjuguide fört samtalet framåt med syftet att skapa en bild av dels den enskilda verkstaden och dels verkstäderna som grupp. I förekommande fall har intervjuer genomförts via telefon.

2. Faktabaserade beskrivningar av respektive verkstad

2.1 KKV Textiltryck Malmö

Om verksamheten

KKV Textiltryck Malmös främsta uppgift är att skapa möjlighet för yrkesverksamma konstnärer, konsthantverkare och formgivare att arbeta med textiltryck i gemensamma verkstadslokaler.

Verkstaden är en växande plattform för den textila konsten i södra Sverige.

Vision/Mål

KKV Textiltryck Malmö ska vara en mötesplats och resurs för konsthantverkare och formgivare där kunskap förvaltas och utvecklas. Verkstaden arbetar för ett kollegialt klimat som gynnar den textila konsten och dess plats i samhället, där man verkar för att bli en kraft i det kulturella samtalet i Malmö, Skåne, Öresundsregionen, Norden och Europa.

Målgrupper

Verksamheten riktar sig främst till yrkesverksamma konstnärer men även skolor, organisationer och företag som är i behov av de tjänster som kan utföras av verkstadens medlemmar. Därutöver riktar den sig till mer eller mindre konst- och designintresserade och nyfikna i allmänhet.

Organisationsform

KKV Textiltryck Malmö är en ideell förening.

Föreningen bildades

KKV Textiltryck Malmö grundades 1983.

Styrelse

Verksamhetens styrelse består av:

- Ordförande
- Kassör
- Ordinarie ledamot (3 personer)
- Suppleant (2 personer)

Arvode för styrelse/ årsmöte

Styrelsen ersätts med ¼ prisbasbelopp för arbete utfört inom styrelseuppdraget.

Pengarna fördelas inom styrelsen efter hur stor arbetsbördan varit.

Medlemskap

För medlemskap i föreningen krävs en konstnärligt hög nivå samt kvalificerade kunskaper i textiltryck. Medlemmarna har arbetat med konst, konsthantverk, offentliga utsmyckningar, kläder, mode, design med mera. Medlemskap söks med arbetsprover alternativt dokumentation på att man innehar adekvat utbildning.

Medlemskapsformer

Ordinarie medlemskap	Yrkesverksam konstnär
Studentmedlem	Kunskap i textiltryck men ännu inte färdigutbildad
Gästanslutning	Medlem i en annan kollektivverkstad
Projektanslutning	Konstnärer, formgivare, scenografer, arkitekter

Antal medlemmar maj 2017

I maj 2017 hade verksamheten totalt 56 medlemmar varav 54 var kvinnor och 2 män. Verkstaden upplever att intresset från utomstående är lika stort från båda könen och att det krävs information, öppenhet, synlighet och tillgänglighet för en ökad jämställdhet bland aktiva medlemmar.

Åldersfördelning medlemmar maj 2017

Föreningens medlemmar har ett åldersintervall mellan 22 och 88 år.

Studentmedlemmar maj 2017

I maj 2017 hade föreningen tre studentmedlemmar (Maximalt antal studentmedlemskap är tre per år).

Medlemsavgift

Ordinarie medlem	Inträdesavgift	2000 kr
	Årsavgift	1250 kr
	Verkstadshyra (mindre än 2 h:20 kr)	40 kr /dag
Studentmedlemskap	Avgift studieår	1500 kr
	Verkstadshyra	40 kr/dag
Gästanslutning (max 6 ggr/år)	Verkstadshyra	100 kr/dag
Projektanslutning	Verkstadshyra	700 kr/dag

Ekonomi

En grundförutsättning för föreningens ekonomi är bidrag från Malmö Kulturförvaltning och Region Skåne vilka täcker hyra, administratörslön och utvecklingsbidrag. Bidrag från Statens kulturråd går till maskiner och inventarier. Driften för verkstaden finansieras med års- samt dagavgifter från medlemmar. Föreningen räknar med att intäkter från kursverksamheter kommer att öka.

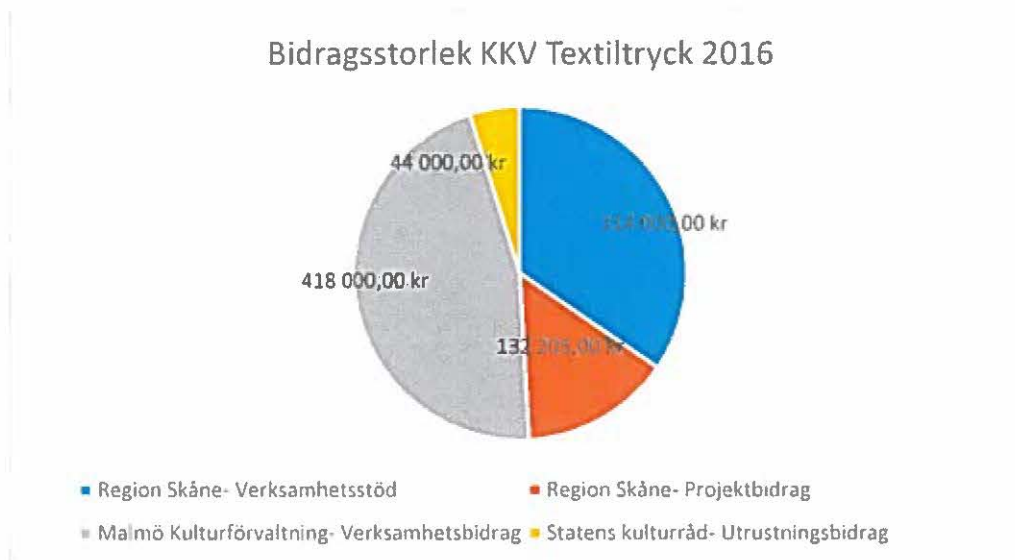
KKV Textiltryck märker tydligt hur krav och önskemål från finansiärer ökat under åren.

Finansiering 2016

Bidrag och stipendier

Region Skåne: Verksamhetsstöd	314 000,00 kr
Region Skåne: Projektbidrag	132 205,00 kr
Malmö Kulturförvaltning: Verksamhetsbidrag	418 000,00 kr
Statens kulturråd: Utrustningsbidrag	44 000,00 kr

Figur 1. Bidrag KKV Textiltryck Malmö

Omsättning

År	2016	2015	2014
Nettoomsättning	315 066,00	284 116,00	255 049,00
Erhållna Bidrag	950 349,00	1 106 680,00	
Totalt	1 265 415,00	1 390 796,00	

Personal

- Visstidsanställd ekonomiansvarig och administratör på halvtid (anställs på ett år i taget), tjänsten finansieras med stöd från Region Skåne.
- Visstidsanställda digitala kommunikatörer (2 personer: 5 h/v), tjänsterna finansieras med stöd av Region Skåne.

Styrelsen har i uppdrag att finna finansiering för tre deltidstjänster under 2018: en ekonomiansvarig administratör (50%), en visionär och digital kommunikatör (50%) och en verkstadsansvarig (20%).

Verkstaden

Verkstadens maskiner är i gott skick och föreningen söker bidrag för och installerar nya vid behov. Verksamheten har bedrivits i samma fastighet sedan 1990 och man har nyligen haft kontakt med hyresvärderna för att diskutera framtida villkor och förutsättningar.

Arbetsmiljö

Föreningen arbetar visionärt för utveckling av arbetsmiljön och verkstaden ämnar söka finansiering för att under 2018 kunna förbättra lokalerna enligt önskemål från medlemmar och anställda. Verkstaden arbetar löpande med att fräscha upp och göra verkstadens lokaler trevligare.

Lokaler

Lokalyta: ca 320 kvm.

Hyresvärd: Heimstaden
 Hyresavtal: 3 år med uppsägning om 9 månader
 Hyreskostnad: 90 tkr/kvartal

Lokalerna är centralt belägna i Malmö. De ligger på bottenplan med fönster ut mot trottoaren strax utanför. Dessa fönster används för att ställa ut vissa av de konstverk som producerats i lokalerna. Det framgår att lokalerna är gamla och i behov av större renoveringar, inte minst på grund av sprickbildning på väggar. Förutom via entrédörren går det även att komma in i lokalerna via en port mitt i byggnaden. Personer med begränsad rörlighet tar sig enklast in genom porten och kan nyttja lokaler och med hjälp av ramp och handräcken. På grund av höga trösklar, trappor och språng är det dock svårt för någon med rullstol att begagna den toalett som finns i lokalen. Därtill finns det utrymmen i lokalen som inte utnyttjas fullt ut och där det krävs ytterligare insatser från personer med byggnadstekniska kompetenser för att så ska kunna ske.

Genom en enkätstudie bland medlemmar fann föreningen önskemål om avskilt kök, kontorsplatser, fotostudio, bättre förvaring och allmän upprustning av lokalerna. Detta arbetar styrelsen på att förverkliga.

Utrustning

Tabell 1. Utrustning KKV textiltryck Malmö

Dator	Ritbord	Vacuumbord med belysning
Fotoskrivare	Scanner	Ångfixering
Färgmaskin	Symaskin	
Kopieringsmaskiner	Termofixering	
Ljusbord	Tryckbord (3 stora)	
Projektrum	Tryckramar	
Ramställ och ramspänningslist	Tvättmaskin	

Tillgänglighetsanpassning

Lokalerna är delvis handikappanpassade men på grund av höga trösklar och nivåskillnader är det förenat med svårigheter. Pentryt är utrustat med ramp och lokalen har installerade handräcken. Styrelsen planerar att söka medel för ytterligare handikappanpassning i syfte att göra lokalerna mer tillgängliga. Verkstaden ser över kraven från Statens kulturråd, FUNK, och fortsätter att förbättra tillgängligheten.

Miljöförbättringsåtgärder

KKV Textiltryck Malmö har med sin miljöpolicy och konkreta handlingsplan för miljöförbättrande åtgärder satt miljöarbetet i fokus. Verkstaden arbetar aktivt med att välja vänligare rengöringsprodukter, spara energi med mera. Föreningen har bjudit in Spektrumtextil³ från Köpenhamn till verkstaden. 2016 beviljades verkstaden en miljöbänk från Statens kulturråd.

Utåtriktad verksamhet

KKV Textiltrycks verkstad finns till främst för sina medlemmar men ska också öppna upp mot en nyfiken allmänhet genom att erbjuda kurser, workshops och studiebesök i

³ <http://spektrumtextil.dk/>

verkstadens lokaler. Verkstaden öppnar sig också för allmänheten genom att på ett fokuserat och tydligt sätt lansera det egna galleriet Textilkoll.

KKV Textiltryck planerar att öka sin digitala närvaro på Facebook, Instagram och Pinterest för att på så vis öka medvetenheten om verksamheten.

Föreningen planerar för en öppen verkstadsdag tillsammans med övriga kollektivverkstäder i Malmö.

Digital närvaro

Hemsida:	www.textiltryckmalmö.se
Facebook:	Textiltryck Malmö
Instagram:	@textiltryckmalmö
Nyhetsbrev till allmänhet:	Ja, 10 ggr per år

Genom sociala medier berättar föreningen om sin verksamhet och visar dess möjligheter och medlemmarnas kapacitet.

Verksamheten har utarbetat en digital strategi och nyligen tillsatt två tjänster om fem timmar per vecka med ansvar för den digitala kommunikationen. Föreningen har satsat på att skapa kontinuitet i arbetet med sin digitala närvaro med målet att få den till en integrerad del av verksamheten.

Plats för offentliga utställningar/arrangemang

Namn:	Galleri Textilkoll
Adress:	Korsgatan 6, Malmö
Lokalyta:	25 kvm
Syfte:	Utställningshall
<i>En plats för offentliga utställningar och arrangemang</i>	

Utställningar 2016

Varje medlem har ett stort verksamhetsfält och deltar i olika sammanhang och utställningar.

Ett urval av utställningar där medlemmar deltagit

- Projektet OYMI, Galleri Textilkoll
- Projekt Titsnass i Greenhouse på Stockholm Light & Furniture fair
- Sashiko-mönster, Svenska Ambassaden, Tokyo
- Textil konst på Raus Stenkärlsfabrik Konsthall
- Wall hangings, Designhogskolen i Bergen
- Broderade miniatyrvärldar på Formagruppen.

Samverkan

KKV Textiltryck Malmö ser grundskolor, högskolor och andra bildningscentra inom konst, konsthantverk och design som viktiga samarbetspartners. Målet är att utöka erbjudandet av skräddarsydda kurser och studiebesök för olika typer av utbildningar.

Medlemskapet i Nordic Textile Art (NTA)⁴ genererar ett stort nätverk inom den textila konsten i Norden. Föreningen har en ledande roll i nätverket med en medlem som styrelseordförande. Medlemskapet i NTA inkluderar samarbete i nätverket European Textile Network (ETN)⁵ vilket betyder att föreningen har en aktiv roll i den textila världen i stort.

Lokal samverkan/ samarbeten

- Ett urval av stadens grundskolor
- Form och Design Center
- Konstitutet
- Malmö Opera
- Malmö Tillskärarakademi
- Nätverket Kollektivverkstäderna i Malmö
- Staden Malmös Hemslöjdsförening
- Östra Grevie folkhögskola

Regional samverkan/samarbeten

-

Nationell samverkan/ samarbeten

-

Internationell samverkan/ samarbeten

- ON YOUR MARKS! (OYM!) Internationellt utbyte med Print black Studio i Dublin, Irland.

Möjligheter och Utmaningar

Tabell 2. Möjligheter och Utmaningar KKV Textiltryck Malmö

⁴ <http://www.nordictextileart.net/>

⁵ <http://etn-net.org/>

Avslutande reflektion

En ny och relativt ung styrelse ger ett intryck av drivkraft och förändringsvilja i föreningen. Styrelsemedlemmarna har relativt nyligen tillträtt sina positioner och visar tydligt att de vill arbeta strategiskt för att utveckla verksamheten ytterligare. Det finns ambitioner att påbörja konstnärligt utbyte med andra länder enligt samma modell som används inom KKV Grafik. Bland styrelse och medlemmar pågår en diskussion om hur man ska kunna arbeta ideellt i exempelvis en styrelse och samtidigt kunna fungera i en konstnärlig vardag.

I diskussionerna som uppstod under vår intervju framkom att styrelsen gärna ser att föreningen Konstitutet engagerar sig och exempelvis skapar evenemang kring verkstaden för att öka synligheten bland såväl konstnärer som allmänhet. En viss frustration över begränsningen bland de finansiella bidragsgivarna och hur dessa valt att dela upp ansvaret mellan sig visade sig också under intervjun. Det nämndes bland annat att man fått ekonomiskt bidrag från Statens kulturråd till inköp av en maskin, men att den hittills hade fått stå oanvänd eftersom det saknades pengar för att installera densamma och det föreföll oklart hur installationen skulle kunna finansieras.

2.2 KKV Monumental

Om verksamheten

KKV Monumental tillhandahåller arbetsplatser och är en resurs för lokala konstnärer att producera konstverk, utföra offentliga uppdrag och utställningar för regionalt, nationellt och internationellt behov. Verksamheten består av en fullt utvecklad verkstad med flera olika verkstadsdelar och utgör en självklar plattform inom konst- och kultursektorn.

Vision/Mål

KKV Monumentals ändamål är att skapa förutsättningar för yrkesverksamma bild- och formkonstnärer att experimentera och utföra sina verk. I verkstaden har konstnärerna plats att realisera sina storskaliga visioner av konst för offentliga platser.

Målgrupper

Verksamheten riktar sig till bild- och formkonstnärer, närliggande yrkeskategorier inom till exempel arkitektur, formgivning, design och scenografi samt organisationer inom konstområdet.

Organisationsform

KKV Monumental är en stiftelse.

Föreningen bildades

KKV Monumental grundades 1972.

Styrelse

Verksamhetens styrelse består av:

- Ordförande
- Ledamot (4 personer)
- Suppleant (2 personer)

**Styrelsen har genomgått en kurs i styrelsearbete.*

Arvode för styrelse/ årsmöte

Ersättningen för styrelsemedlemmarna består i en symbolisk summa om 200 kronor per möte och medlem.

Medlemskap

Verkstaden är öppen för professionella konstnärer, konsthantverkare och designers. Nyanslutna genomgår en obligatorisk introduktionskurs i säkerhet och hantering av maskiner. Anslutning söks via blankett samt bifogat CV och dokumentation som styrker konstnärlig verksamhet och/eller utbildning. Samtliga ansökningar handläggs av styrelsen.

Anslutningsformer

Professionell anslutning	Verksam professionell konstnär
Projektanslutning	Närliggande yrkeskategorier, exempelvis arkitekter
Studentmedlemskap	Student på konstnärlig utbildning (ofta masternivå)
Gästanslutning	Medlem i en annan kollektivverkstad
Organisationsanslutning	Organisationer beviljas anslutning för gästande konstnärer

Antal anslutna maj 2017

Stiftelsen har 273 aktivt anslutna tillsammans med ett antal stödmedlemmar. Antalet män och kvinnor är jämnt fördelat i gruppen av anslutna. Verksamheten har

förändrats under åren mot en ökad tillgänglighet och öppenhet där allt fler kvinnor sökt sig till verkstaden. 99 procent av de anslutna bor i Malmö och 90 procent har cykelavstånd till verkstaden.

Åldersfördelning anslutna 2017

Verksamhetens anslutna har ett åldersintervall mellan 25 år och 94 år.

Studentanslutna

Verksamheten har studenter anslutna. Studenter betalar halva årsavgiften.

Anslutningsavgift

Professionell anslutning	Årsavgift	700 kr
	Verkstadshyra	45 kr/dag & 15 kr/tim
Projektanslutning	Årsavgift	3000 kr, alt. 500 kr/mån
	Verkstadshyra	45 kr/dag & 15 kr/tim
Studentanslutning	Årsavgift	350 kr
	Verkstadshyra	45 kr/dag & 15 kr/tim
Gästanslutning (max 6 ggr/år)	Verkstadshyra	100 kr/dag
Organisationsanslutning	Årsavgift	3000 kr
	Verkstadshyra	45 kr/dag & 15 kr/tim

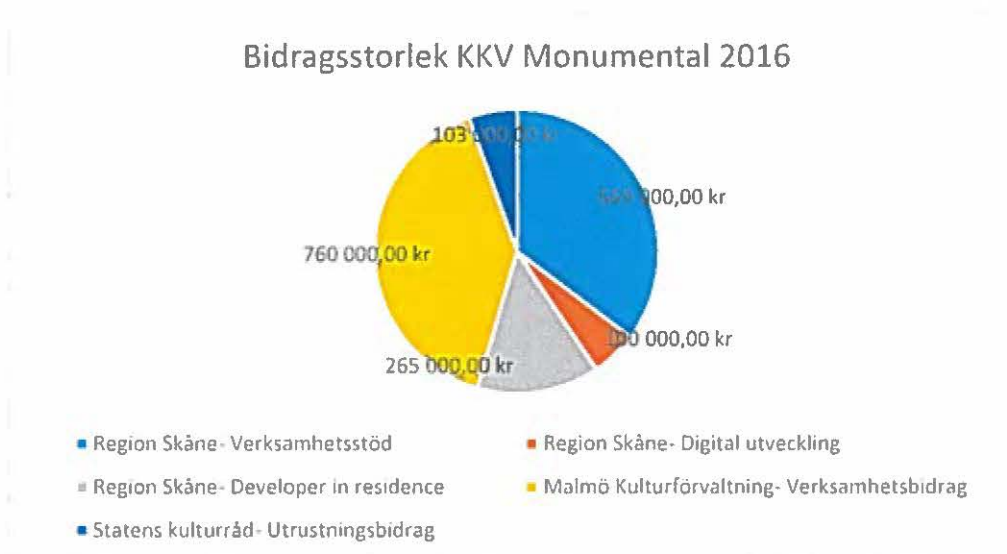
Ekonomi

Bas för stiftelsens ekonomi är bidrag från Malmö Kulturstöd och Region Skåne vilka täcker hyra, viss elförbrukning, administratörslön och utvecklingsarbete. Statens kulturråds bidrag går till maskiner och inventarier. Driften för verkstaden finansieras med års- samt dagavgifter från anslutna.

Finansiering 2016

Bidrag och stipendier

Region Skåne: Verksamhetsstöd	669 000,00 kr
Region Skåne: Digital utveckling	100 000,00 kr
Region Skåne: Developer in residence	265 000,00 kr
Malmö Kulturförvaltning: Verksamhetsbidrag	760 000,00 kr
Statens kulturråd: Utrustningsbidrag	103 000,00 kr

Figur 2. Bidrag KKV Monumental

Omsättning

År	2016	2015	2014
Nettoomsättning	2 793 832,00	1 991 169,00	1 865 640,00
Övriga verksamhetsintäkter	110 499,00	101 546,00	
Totalt	2 904 331,00	2 092 715,00	

Personal

- Anställd administratör på deltid, 80%, tjänsten finansieras med stöd av Region Skåne. Administratören har till uppgift att sköta löpande bokföring, budget och ekonomi, ansökningar, redovisningar, intern och extern kommunikation, att agera länk mellan anslutna och styrelse. Administratören skall därtill, vid behov, finnas tillgänglig för övriga kollektivverkstäder i Malmö.
- Styrelsens ordförande får genom avtal med Region Skåne ersättning om 1000 sek per vecka för närvaro och arbete för verkstaden. Ordförande ansvarar för personalfrågor och representation.
- Vaktmästare på deltid, 50%, tjänsten är en Trygghetsanställning via Arbetsförmedlingen.

Verkstadscheferna arbetar mer eller mindre ideellt och får ersättning när de håller kurser i form av betalning alternativt avdragna dagavgifter.

Verkstaden

KKV Monumental är många verkstäder under samma tak. Alla maskiner justeras och repareras kontinuerligt. Det pågår samtidigt en aktiv upprustning och översyn för att tillgodose de anslutnas behov. Genom internutbildningar går verkstaden mot en mer användarvänlig och social verkstad.

Arbetsmiljö

Verkstaden arbetar kontinuerligt för en säkrare och tryggare arbetsmiljö, exempelvis genom att effektivisera arbetsytor för att minska olycksrisker och damm från

träverkstaden. Stiftelsen arbetar med att se över elinstallationerna på alla maskiner för ökad säkerhet och man har ansökt om huvar till keramikugnar. Verkstadscheferna fungerar väldigt bra som resurser i detta arbete eftersom att de träffar de anslutna dagligen och kan uppdatera styrelsen om eventuella förbättringsmöjligheter.

Lokaler

Lokalyta:	1000 kvm
Hyresvärd:	Svenska hus
Hyresavtal:	Tillsvidare på 3 år i taget, uppsägning minst 12 månader
Hyreskostnad:	150 tkr/kvartal

KKV Monumental har ett flertal verkstäder under samma tak: Träverkstaden, Metallverkstaden, Keramikverkstaden, Modellverkstaden, Gjuteriet och Mentalverkstaden. Varje verkstadsavdelning har en egen verkstadschef.

De rymliga och välutrustade lokalerna är belägna i Malmös innerstad. Det finns relativt bra med parkeringsplatser i anslutning till fastigheten och det finns möjlighet att ta sig till våningsplanen via trappa eller stor hiss. Det finns tillgång till kök.

Utrustning

Tabell 3. Utrustning KKV Monumental

Träverkstaden		
Spånsugsanläggning	Bandsågar (45, 70 mm)	Justersåg/Panelsåg
Rikt-/planhyvel	Putsmaskin, rondell	Bandputsmaskin
Pelarbormmaskin	Svarv	Handverktyg
Kompressor	Överhandsfräs	Odin, Bordsfräs
Notfräs & Falskutter	Falsfräs	Festool Damsugare
Dewal Gersåg	Kantbandputs	Slipmaskin
Metallverkstaden		
Kantbockningsmaskin	Plåtklippningsmaskin	Pullmax
2 Gassvetsar	3 Slipmaskiner	Bormaskin
Skruvstäd	2 Specialmaskiner	3 Plåtvalsar
Metallsåg	Svetshjälmar	MIG & TIG-svets
Gjuteriet		
Kranvåg	Pallvagn	Lyftbord
Bronsugn (Liten, Stor)	Sandblandare	Bänkslip
Skyddskläder 2st	Brännare	Vakuumugn
Keramikugn	Kollergång	Värmeplattor
Utrustning för smide		
Keramikverkstaden		
Kavlingsbord	Sprutskåp	Industriugn
Provugn 15 och 1000 liter	Ugn 200 liter	Kulkvarn
Emaljugn	Sättplattor	Kavalett (3st)
Drejskiva & Kavalett	Fusingugn	Skyddskläder
Modellverkstaden		
Datorskärm	Dator	3d-Skrivare, Vellerman (2st)
3d-Printer Makerbot	3d-Scanner	

Tillgänglighetsanpassning

Sedan sommaren 2016 är verkstadens nya lokaler, Mentalverkstaden, godkända för offentlig verksamhet.

Miljöförbättringsåtgärder

KKV Monumental arbetar för att minska förbrukningen av miljöfarligt material och införskaffar maskiner som förbrukar mindre. För att minska elförbrukningen har träverkstaden bytt ut samtliga lysrör mot energisnålare alternativ samtidigt som allt avfall som uppstår återvinns systematiskt.

Utåtriktad verksamhet

KKV Monumentals verkstad finns främst till för anslutna men stiftelsen arbetar samtidigt för att öppna upp mot olika intressenter och bredda konstnärskapet. Det gör man i dagsläget genom att bjuda in till konstnärssamtal i Mentalverkstaden.

Stiftelsen planerar för en öppen verkstadsdag tillsammans med övriga kollektivverkstäder i Malmö.

Digital närvaro

Hemsida:	www.kkvmm.se
Facebook:	KKVMM
Instagram:	Nej, stiftelsen marknadsför inte enskilda konstnärer, fotoförbud i verkstaden
Nyhetsbrev till allmänhet:	Ja, till handläggare och på Facebook i samband med styrelsemöte

Genom sociala medier kommunicerar stiftelsen effektivt utåt. Stiftelsen har en digital strategi och utvecklar ständigt sin hemsida.

En viktig del av den digitala närvaron är projektet "Developer in Residence". Projektet utvecklas tack vare bidrag från Region Skåne och Statens kulturråd och har fått förlängd projektperiod och utvecklas vidare med stor satsning. Målet är att knyta samman ny teknik med traditionellt hantverk. I samverkan med 3D-projektet förstärks verkstadens gjuteri med ny ugn för vakuumgjutning och kan därmed gjuta utskrivna 3D-modeller. Den nya 3D-tekniken innebär ett stort steg framåt för stiftelsen eftersom konstnärer kan gå från modell till färdigt verk på ett nytt och förenklat sätt. Stiftelsen ser här möjlighet till minskade produktionskostnader, vilket ger lösningsförbättringar för gestaltningsuppdrag och monumentala verk på sikt.

Plats för offentliga utställningar/arrangemang

Namn: Mentalverkstaden
Adress: Bragegatan 15, Malmö
Syfte: Offentlig verksamhet, fortbildning och föredrag. Utrymmet kan lånas av samarbetspartner inom kulturområdet i regionen.

En plats för offentliga arrangemang.

Gestaltningsuppdrag 2016

Varje ansluten har ett stort verksamhetsfält och deltar i olika sammanhang och utställningar. Ett urval av offentlig konst framtagen av anslutna:

- Johan Röing bronsskulptur *Befattning*, Uppsala Akademiska sjukhus
- Emelie Sandströms, *Väktare*, Skånes Universitetssjukhus i Malmö
- Lisa Jeannins, *Den filosofiska sirenen*, Pålsjöbadens kallbadhus i Helsingborg
- Merje Taska och Melissa Hendersson, *Ur bergets djup*, Limhamnsbiblioteket i Malmö
- Danilo Stankovic, *När fåglar tystnar*, Luleå Tekniska Universitet.
- Jan Cardell, *Vindpina*, Landamäreskolan i Göteborg.

Samverkan

KKV Monumental ser skolor som sina viktigaste samarbetspartner. Samarbetsformerna med företag/föreningar har en enkel ekonomisk uppbyggnad som innebär att dessa samarbetsorganisationer betalar hyror, ersättningar och avgifter enligt gällande taxor till stiftelsen för de tjänster som stiftelsen tillhandahåller i form av lokaler, tillgång till faciliteter och förbrukningsmaterial med mera.

Lokal samverkan/ samarbeten

- Ateljéföreningen Konstnärshotellet
- Galleri CC
- Konstitutet
- Malmö konsthall
- Malmö Konsthögskola
- Malmöfestivalen
- Nätverket Kollektivverkstäderna i Malmö
- Rostrum
- Skulpturfirman Maiale
- Skånes konstförening
- Östra Grevie folkhögskola

Regional samverkan/ samarbeten

- Ifö Center Bromölla
- Landskrona kommun
- S3Di och GT prototyper i Ystad (3D-projektet)
- Sveriges Lantbruksuniversitet i Alnarp
- Österlens konstskola

Nationell samverkan/ samarbeten

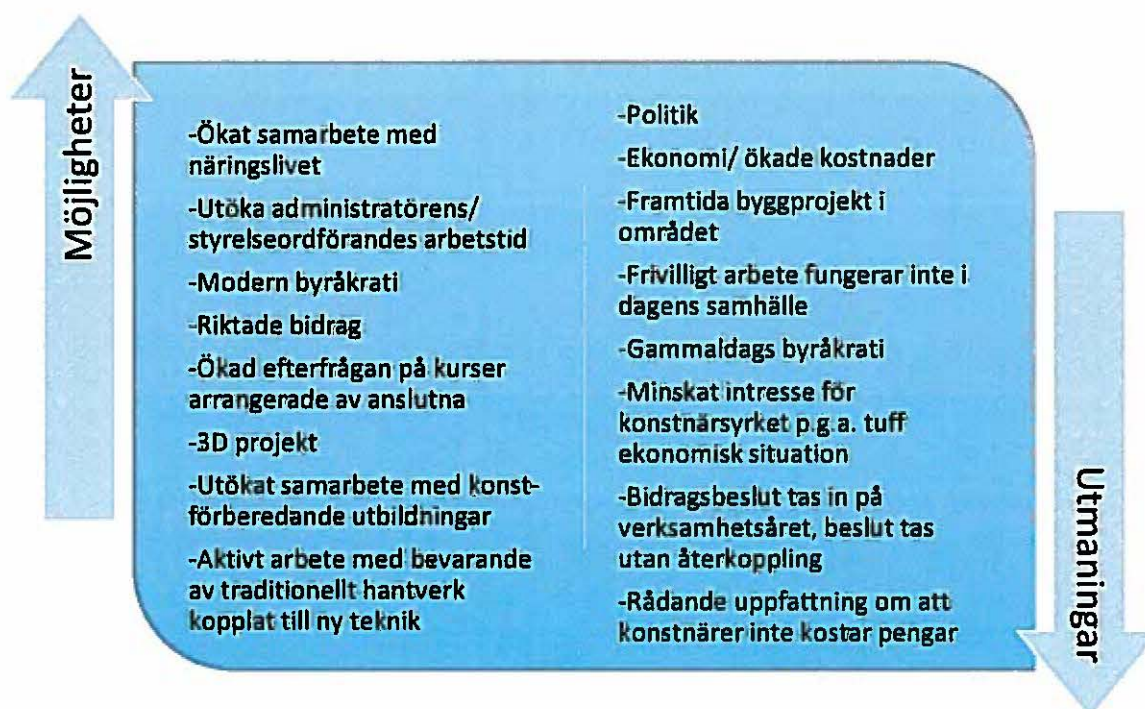
- Övriga Kollektivverkstäder i Sverige

Internationell samverkan/ samarbeten

- Konstscenerna i Kairo respektive Peking
- Künstlerhaus Lukas i Ahrenshoop, Tyskland
- Styrelseordförande bidrar med ett brett nätverk och många samarbeten i Tyskland.

Möjligheter och Utmaningar

Tabell 4. Möjligheter och Utmaningar KKV Monumental

Avslutande reflektioner

KKV Monumental är den av de fyra kollektivverkstäderna i Malmö som fått mest uppmärksamhet genom åren i egenskap av att vara den äldsta verkstaden, startades tillsammans med KKV Grafik, samt ha möjlighet till skapande av storskalig konst. Mot bakgrund av konstverkens karaktär och storlek behövs en effektiv organisation och systematik för att bäst utnyttja de möjligheter som verkstaden ställer till konstnärernas förfogande.

KKV Monumentals medlemmar och styrelse uppfattar redan nu ökande krav och förväntningar från beställare och från intressenter runt omkring stiftelsen. Det är positivt i sig, menar styrelsen, men det kräver mer ifråga om administrativa resurser och den begränsningen kommer att innebära ett hinder för fortsatt expansion.

Stiftelsens aktiviteter bekräftar ledningens uppfattning där omsättningen ökat med drygt 30 procent från 2014 till 2016. Verkstadens gästrum har från och med augusti 2016 övernattningsförbud vilket har påverkat möjligheten till internationella utbyten negativt då gästrummen var en viktig del i att knyta fler samarbetspartners till Malmö och regionen. Därtill utgjorde gästrummen en stabil inkomst som stiftelsen nu går miste om.

2.3 KKV Grafik Malmö

Om verksamheten

KKV Grafik Malmö är en dynamisk, kollektiv och väl utrustad verkstad där konstnärer kan utveckla och experimentera med grafiska idéer och projekt. I verksamheten finns en unik kunskap i traditionella såväl som experimentella grafiska tekniker samt i hanteringen av maskinparken. KKV Grafik Malmö är en kreativ arbetsplats.

Vision/Mål

KKV Grafik Malmö ska ligga i framkant och sätta Malmö på konstkartan. Föreningen skall skapa plats för det konstnärliga uttrycket i grafiska metoder och bevara det tekniska kunnandet. Föreningen ska arbeta för en kollektiv och öppen verkstad som står för möjligheter, värnar om det fria uttrycket och där mångfald skapar dynamik och är lika viktigt i det konstnärliga fältet som i samhället.

Målgrupper

Verksamheten riktar sig till professionella konstnärer och andra yrkesgrupper som har ett pågående konstnärligt projekt som de vill uttrycka med någon grafisk teknik.

Organisationsform

KKV Grafik Malmö är en ideell förening.

Föreningen bildades

Verksamheten grundades 1983, men under åren 1972–1982 var verkstäderna KKV Monumental och KKV Grafik en verkstad.

Styrelse

Verksamhetens styrelse består av:

- Ordförande
- Ledamot (4 personer)
- Suppleant (2 personer)

Arvode för styrelse/ årsmöte

Arbetet bygger på ideella krafter, men det utgår en liten reseersättning till dem som bor utanför Malmö.

Medlemskap

Verkstaden är öppen för yrkesverksamma konstnärer och närliggande yrkesområden. Det krävs kunskaper om hur den maskinella utrustningen fungerar. Medlemskap söks med arbetsprover och CV.

Medlemsformer

Enskilt medlemskap	Yrkesverksam konstnär, närliggande yrkesområden
Projektmedlemskap	Gallerier, för dem utan formell utbildning, studenter
Gästmedlemskap	Medlem i annan kollektivverkstad

Antal medlemmar maj 2017

Verksamheten hade i maj 2017 totalt 144 medlemmar varav 88 kvinnor och 56 män.

Åldersfördelning medlemmar

I föreningen finns alla åldrar över 25 år representerade.

Studentmedlemmar

Studentmedlemskap i föreningen är inkluderat i projektmedlemskap.

Medlemsavgift

Enskilt medlemskap	Årsavgift	400 kr
	Verkstads hyra	30 kr/dag
Projektmedlemskap, studerande (tidsbestämt)	Årsavgift	400 kr
	Verkstads hyra	30 kr/dag
Projektmedlemskap, gallerier & liknande (tidsbestämt)	Årsavgift	1200 kr
	Verkstads hyra	30 kr/dag
Gästmedlemskap (max 6 ggr/år)	Verkstads hyra	100kr/dag

Ekonomi

Region Skåne ger dels viktiga bidrag och dels stöd med att skapa nätverk. Medel erhålls från Malmö kulturförvaltning till kostnader för hyror och elenergi. Hos Statens kulturråd ansöker föreningen om bidrag till maskiner och inventarier. Driften för verkstaden finansieras med års- samt dagavgifter från medlemmar. KKV Grafik Malmö söker därtill bidrag från andra möjliga bidragsgivare.

Finansiering 2016

Bidrag och stipendier

Region Skåne: Verksamhetsstöd	314 000,00 kr
Region Skåne: Utbytesprojekt	60 000,00 kr
Malmö stad: Utbytesprojekt (förlorade gästrum)	115 000,00 kr
Malmö kulturförvaltning: Verksamhetsbidrag	367 000,00 kr
Statens kulturråd: Utrustningsbidrag	0,00 kr

Figur 3. Bidrag KKV Grafik Malmö

Bidragsstorlek KKV Grafik 2016

Omsättning

År	2016	2015	2014
Årsavgifter	50 571,00	54 334,00	
Erhållna Bidrag	856 000,00	859 217,00	
Övriga verksamhetsintäkter	123 217,00	93 306,00	
Totalt	1 029 788,00	1 006 857,00	

Personal

- Anställd heltidstjänst som fördelas på verkstadsansvarig på 80% och ekonomiansvarig 20%. Tjänsten finansieras genom bidrag från Region Skåne.

Verkstaden kommer att ha behov av en tekniskt- och pedagogiskt kunnig person och framöver, då anställd verkstadsansvarig är pensionär.

Verkstaden

Här finns en gedigen maskinpark med all utrustning som krävs för arbete i traditionella tekniker till en rimlig kostnad för medlemmarna. Utrustningen består av en sammansatt maskinpark av pressar från olika tidsepoker. Det behövs ett stort tekniskt kunnande för att hantera och sköta verkstadens tunga utrustning. Grafiskt material förändras och en del försvinner och det medför ett ständigt utvecklingsarbete för att hitta nya sätt att arbeta efter.

Arbetsmiljö

Verkstadens mål är *non toxic* och verksamheten arbetar målmedvetet för att förbättra arbetsmiljön för medlemmarna, både vad beträffar lokalen och arbetsmetoderna. Hälsovådliga moment som ingår i en del arbeten är idag nästan helt eliminerade.

Lokaler

Lokalyta:	ca 320 kvm (280 kvm verkstadslokal, 40 kvm projektrum/mm)
Hyresvärd:	Svenska hus
Hyresavtal:	3 år med uppsägning om 9 månader
Hyreskostnad:	93 tkr/kvartal

Verksamheten bedrivs i en ljus och ändamålsenlig lokal avsedd för konstgrafiskt arbete. Lokalen är belägen i Malmös innerstad. Det finns relativt bra med parkeringsplatser knutna till fastigheten och det finns möjlighet att ta sig till våningsplanet via trappa eller en stor hiss. I lokalerna finns det tillgång till kök.

Utrustning

Verkstaden har utrustning för djuptryck, högtryck, plantryck, boktryck med bly- och trätyper, serigrafi, fotografiska tekniker, digitalteknik för framtagning av original samt bokbinderimöjligheter. Verkstaden har också en fullt utvecklad screentrycksavdelning.

Tabell 5. Utrustning KKV Grafik Malmö

Akvantinrum	Helautomatisk avdragspress	Skrivare
Bokbinderiutrustning	Offsetpress	Spraybox
Dator	Plåtklipp/ pappersklipp	Syrarum med utsugsbox
Digitalkamera	Projektor	Torkskåp för screenramar
Eldrivna pressar	Screenbord	

Tillgänglighetsanpassning

Lokalen är helt handikappanpassad.

Miljöförbättringsåtgärder

KKV Grafik Malmös inriktning är en öppen och giftfri verksamhet och verkstaden har övergivit användandet av miljöfarliga vätskor och andra kemikalier.

Utåtriktad verksamhet

KKV Grafik Malmös verkstad finns främst till för sina medlemmar men ska också vara öppen för utåtriktade projekt och möten som exempelvis *Artist talk*, filmvisningar samt kompetenshöjande projekt. Föreningen planerar för en öppen verkstadsdag tillsammans med övriga kollektivverkstäder i Malmö.

Digital närvaro

Hemsida:	www.kkvgrafikmalmo.se
Facebook:	Kkv Grafik Malmö
Instagram:	Nej
Nyhetsbrev till allmänhet:	Nej, endast till medlemmar

På hemsidan finns information om verksamheten tillgänglig för medlemmar och alla intresserade och den intresserade kan ta del av alla medlemmars individuella arbeten via länkar. Under rubriken månadens konstnär lyfts ett personligt konstnärskap fram och informationen samlas därefter i en bildbank. Föreningen arbetar för att skapa en engelsk version av webbsidan.

Plats för offentliga utställningar/arrangemang

Webbgalleri på www.kkvgrafikmalmo.se/galleri.

Nytt showroom, bestående av kontorsdel och två projektrum. Här kan föreningen visa bilder för intresserade och lokalen kan användas för *Artist talk* eller möten.

En plats för offentliga arrangemang.

Utställningar 2016

Varje medlem har ett stort verksamhetsfält och deltar i olika sammanhang och utställningar. Omfattningen av det som görs på verkstaden är oöverskådlig och rik. Varje konstnär vänder sig till sin publik i separata utställningar. Själva verkstaden har inte någon direkt publik, men arbetar utåtriktat i olika offentliga projekt.

Ett urval av offentlig konst framtagen av medlemmar:

- Ellisif Hals, *Dröm om en stad*, Huddinge Sjukhus och *Inflöde*, Hornstulls Serviceboende
- Vera Ohlsson, *Spår*, Ljungby Lasarett
- Magdolna Szabo, *Vertikala diptyk*, Falu Lasarett
- Jonas Liverröd, *Allting, överallt, alltid*, Gustavlundsskolan Helsingborg

Samverkan

KKV Grafik Malmö är en ideell förening och alla medlemmar är sin egen firma och i nuläget har föreningen begränsade möjligheter att driva projekt för att möjliggöra arbetstillfällen för medlemmar. Ett flertal av föreningens medlemmar är idag verksamma inom skolan.

Föreningen satsar mycket kraft på att fördjupa och utveckla relationer till verkstäderna i utbytesorterna i Tyskland, USA och Japan.

Lokal samverkan/ samarbeten

- Malmö Konsthall, Konstlyftet
- Malmö konsthögskola
- Nätverket Kollektivverkstäderna i Malmö
- Östra Greve Folkhögskola

Regional samverkan/ samarbeten

- Ifö Center i Bromölla
- Tomelilla kommun

Nationell samverkan/ samarbeten

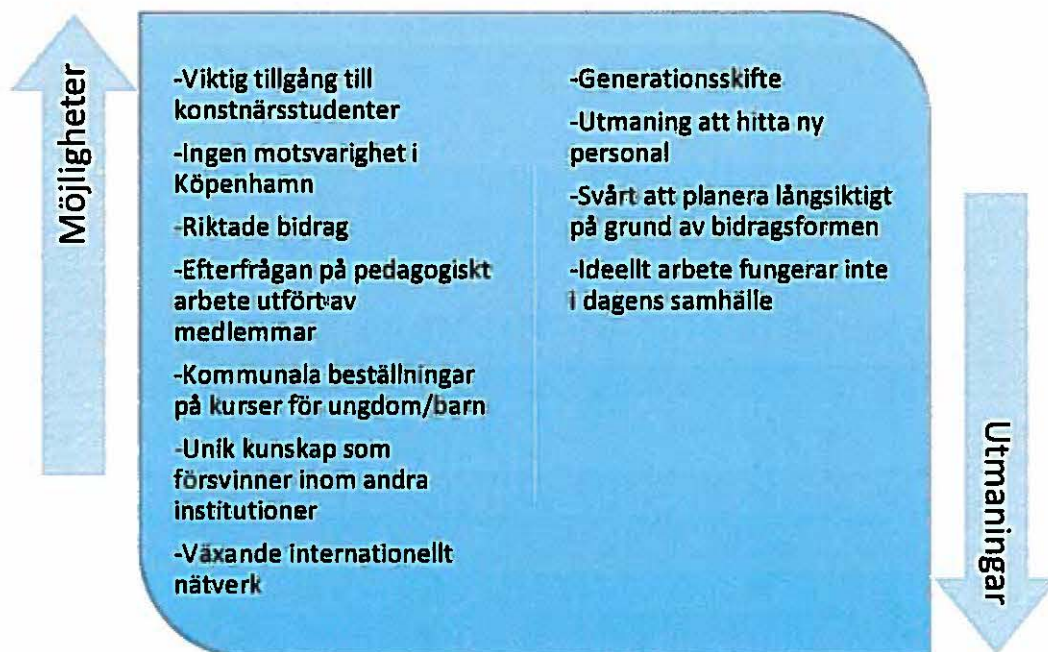
- Grafik i Väst, Göteborg
- Grafiska Sällskapet, Stockholm
- Ålgården Konstnärernas Verkstäder & Galleri

Internationell samverkan/ samarbeten

- Ars Terra, Hannover, Tyskland
- Künstlerhaus Lukas, Ahrenshoop, Tyskland
- Nagoya University of Arts, Japan
- Ryska konstnärer gästade verkstaden 2016 med vandringsutställningen "Kazan International Printmaking Biennial".
- Utbyte mellan grafiker i Uruguay
- Womens Studio Workshop, Rosendale, USA

Möjligheter och Utmaningar

Tabell 6. Möjligheter och Utmaningar KKV Grafik Malmö

Avslutande reflektion

KKV Grafik Malmö bedriver en uppskattad verksamhet och det finns ett stort engagemang bland föreningens styrelseledamöter som alla är verksamma i skapandet med eget konstnärligt arbete. Verkstaden kännetecknas av stora och rymliga lokaler med utrustning som köpts, skänkts eller tagits om hand. Liksom sina systerorganisationer erbjuder verkstaden möjligheter för sina medlemmar som skulle vara svårt för dem att lösa på egen hand.

Styrelsen visar prov på nyfikenhet och nyskapande vilket har gjort att föreningen fått kontakt med kollegor i andra länder. Sedan några år tillbaka bedriver föreningen ett, bland medlemmarna, mycket uppskattat kulturutbyte med motsvarande verksamheter i Tyskland, Japan och USA. Utbytet innebär att utländska kulturarbetare ges möjlighet att komma till Malmö och skapa inom ramen för KKV Grafik samtidigt som svenska kollegor får chansen att besöka utlandet.

Utmaningarna som föreningen lyft fram är dels svårigheten att hitta personer som är intresserade av att arbeta ideellt i styrelse och utskott och dels att få ekonomin att gå ihop. Alla verksamma i verkstaden är egenföretagare och behöver lägga all sin kraft på att skapa och sälja sin konst. Därför är det svårt att rekrytera intresserade som är beredda att lägga tid på ideellt arbete i styrelse och föreningsutveckling.

2.4 Mediaverkstaden Skåne

Om verksamheten

Verkstadens utgångspunkt är att ge fotografer, illustratörer, konstnärer, småförlag och författare tillgång till utrustning för digital framställning och bearbetning av bild, video, ljud och trycksaker i egen regi. En av Mediaverkstadens viktiga och fruktsamma funktioner är att etablera möten mellan olika konst- och kulturaktörer som verksamheten rymmer.

Tidskriftsbutiken.se

Med ett samlat sortiment av Sveriges alla kulturtidskrifter erbjuder Tidskriftsbutiken.se lösnummerförsäljning till den tidskriftsintresserade allmänheten. Den drivs både som fysisk butik på Kulturcentralen i Malmö och som webbutik.

Multipel.nu

Mediaverkstaden Skåne driver webbgalleriet Multipel.nu. Galleriet är till för originalkonstverk och fungerar som ett samtidshistoriskt arkiv och en kunskapsbank med artikelarkiv och länkar till genren multiplar i ett internationellt perspektiv. Galleriet är en bra marknadsföringskanal för de deltagande konstnärerna.

Kulturrefugen

En resurs som drivs av Mediaverkstaden Skåne är Kulturrefugen. Resursen finns till för alla kulturarbetare som behöver hjälp med administrativa tjänster, produktionshandledning och assistentpool. Som administrativ resurs avlastas och hjälps konstnärer och kulturarbetare genom en faktureringservice.

Vision/Mål

Mediaverkstaden Skåne skall utöka och förnya verksamheten och det är viktigt för verkstaden att vara i medieutvecklingens framkant och bistå med relevanta tekniker och kunskaper. Föreningen vill överbrygga glappet mellan teknikutvecklingen och sina målgruppers annars så begränsade möjligheter att tillgå denna.

Målgrupper

Verksamheten riktar sig till framförallt konstnärer, fotografer, kulturtidskrifter, småförlag, gallerier, kulturorganisationer, skribenter och författare. Den riktar sig även till konstnärer som tillfälligt vistas i Malmö samt studenter. En ambition är att utöka målgruppen att innefatta kulturarbetare inom teater, dans och musik samt mindre kulturgrupper såsom föreningar med olika kulturell, utåtriktad verksamhet.

Organisationsform

Mediaverkstaden Skåne är en ekonomisk förening.

Föreningen bildades

Verksamheten grundades 2010.

Styrelse

Verksamhetens styrelse består av:

- Ordförande
- Ledamot (4 personer)
- Suppleant

Arvode styrelse

Styrelsens arvode består i en julmiddag

Medlemskap

Verkstaden är öppen för professionella konstnärer fotografer, kulturtidskrifter, småförlag, gallerier, kulturorganisationer, skribenter, författare och kunskap i digital teknik är ett krav. Medlemskap söks via ansökningsformulär på verkstadens hemsida där man ska presentera sin roll som professionell konstnär, fotograf eller liknande och presentera ett relevant projekt.

Medlemsformer

Enskilt medlemskap	Professionella konstnärer m.fl.
Organisationsmedlemskap	Kulturorganisationer inom småförlagsbranschen, kulturtidskrifter gallerier och andra organisationer
Gästmedlemskap	Medlem i annan kollektivverkstad

Antal medlemmar maj 2017

Verksamheten hade i maj 2017 totalt 168 enskilda personer varav 10 organisationer som medlemmar. Verkstadens medlemmar är nästintill exakt 50 procent kvinnor och 50 procent män.

Åldersfördelning medlemmar

Medelåldern på verksamhetens medlemmar är 35–40 år.

Studentmedlemmar

Verksamheten erbjuder inget studentmedlemskap.

Medlemsavgift

Enskilt medlemskap	Medlemsavgift	500 kr
	Årsavgift	750 kr (halverad första året)
Organisationsmedlemskap	Medlemsavgift	500 kr
	Årsavgift	1500 kr (halverad första året)
Gästmedlemskap (max 6 ggr/år)	Verkstadshyra	100kr/dag

Ekonomi

Mediaverkstaden Skånes existens är beroende av statliga, regionala och kommunala bidrag och på senare år de intäkter föreningen uppbringar genom försäljning av kurser och andra tjänster. Sedan några år utgör Mediaverkstadens sålda tjänster den största intäkten och är således en helt oundgänglig förutsättning för verksamheten.

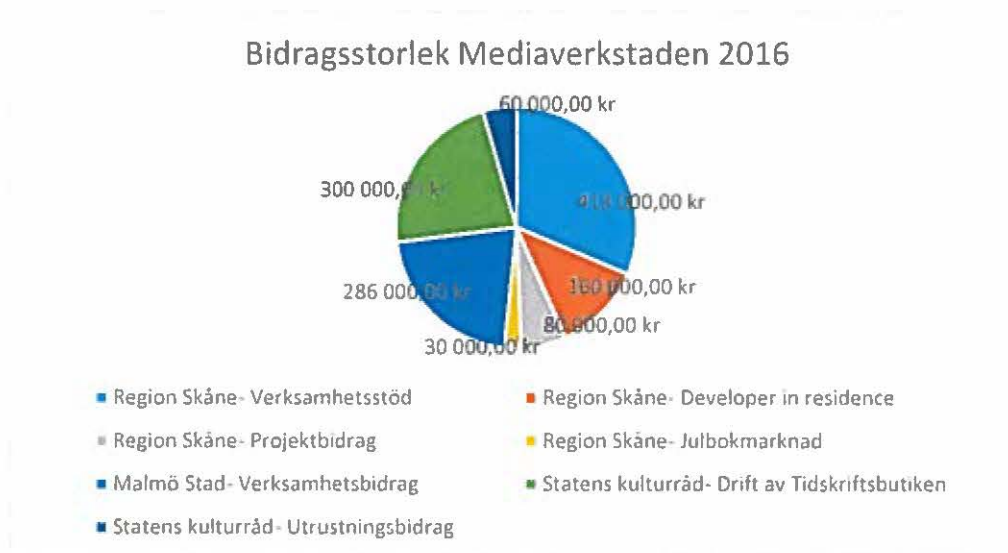
Finansiering 2016

Bidrag och stipendier

Region Skåne: Verksamhetsstöd	418 000,00 kr
Region Skåne: Developer in residence	160 000,00 kr
Region Skåne: Projektbidrag	80 000,00 kr
Region Skåne: Julbokmarknad	30 000,00 kr
Malmö stad: Verksamhetsbidrag	286 000,00 kr

Statens kulturråd: Drift av Tidskriftsbutiken	300 000,00 kr
Statens kulturråd: Utrustningsbidrag	60 000,00 kr

Figur 4. Bidrag Mediaverkstaden Skåne

Omsättning

År	2016	2015	2014
Nettoomsättning	1 883 053,00	1 625 531,00	1 051 000,00
Övriga verksamhetsintäkter	1 952 042,00	1 591 837,00	
Totalt	3 835 095,00	3 217 368,00	

Personal

- Anställd verksamhetsansvarig, heltid
- Anställd tekniker och support, heltid
- Tillfälliga timanställningar

Tjänsterna finansieras genom bidrag från Region Skåne samt egenskapade intäkter.

Verkstaden

Mediaverkstaden Skåne tillhandahåller utrustning som i allmänhet är omöjlig för den enskilde konstnären, fotografen eller tidskriftsredaktören att införskaffa, men som ändå är en förutsättning för dennes arbete.

Arbetsmiljö

Föreningen skulle vilja erbjuda utvecklingsmöjligheter till sina anställda i form av internkurser, ledarskapsutbildningar med mera. De anställda får idag friskvårdsbidrag. Rörelsefriheten är begränsad och man har tagit hänsyn till detta när man valt att inkludera ytterligare ett våningsplan i verksamhetens lokaler.

Lokaler

Lokalyta: 252 kvm

Hyresvärd: Stadsfastigheter, Malmö Stad
 Hyresavtal: 3 år med uppsägning om 9 månader
 Hyreskostnad: 370 tkr/år

Lokalen är belägen centralt i Malmös innerstad och har tillgång till kök. Lokalerna tillgodoser verksamhetens behov och består av både avgränsade rum och öppna ytor. Det finns totalt 16 arbetsstationer av vilka fyra har speciella funktioner: ljud- och videostudion, storformatsskanner, stillbildsskannern och utskriftsdatorn. Det finns en fotostudio, 3D studio samt tillgång till möteslokal.

Utrustning

Verkstadens utrustning kräver daglig tillsyn för att inte skadas. Den tekniska utvecklingen inom digitala utskrifter, 3D samt ljud- och videohantering har gjort utrustningen och programvarorna så komplicerade att man inte kan förvänta sig att medlemmarna själva ska kunna hantera dem fullt ut.

Tabell 7. Utrustning Mediaverkstaden Skåne

3D-skrivare (fyra modeller)	Imacon- skanner	Stillbildskamera
Adobe Creative Suite-paket	Intervjumikrofon	Storformatsskanner
Arbetsdatorer	Limbindningsmaskin	Storformatsskrivare
Blixtaggregat	Ljud-, videostudio	Trådlös mygga
Professionell videokamera (HD)	Mjukvaruprogram, 3D-modell	Videoredigeringsprogram
Digital ljusmätare	Objektfotoferingsbord	Ljudupptagningsutrustning (Zoom)
Fast station för 3D-skanning	Passepartout-skärare	
Fotostudio	Projektorer	

Tillgänglighetsanpassning

Föreningen har anlitat en arkitekt som genomfört en tillgänglighetsinventering, vilken visade att lokalerna ovan våningsplan två inte går att handikappanpassa. Med tillgång till våningsplan två öppnas möjligheten till att installera trapphiss och handikappanpassa toalett.

Miljöförbättringsåtgärder

Mediaverkstaden Skåne sorterar avfall och återvinner material i verksamheten. Föreningens medlemmar använder sunt förnuft och arbetar pappersfritt i möjligaste mån. Verksamheten har inga transporter som de kan påverka och personalen reser kollektivt i största möjliga mån. Föreningen har införskaffat en cykelkärra för att kunna frakta lokalt i Malmö innerstad.

Utåtriktad verksamhet

Mediaverkstaden Skåne finns främst till för sina medlemmar men ökar sin utåtriktade verksamhet genom sitt bokningsbara mötesrum. Konstautomaten är en marknadsföringskanal för Multipel.nu och finns uppställd på Ifö Center i Bromölla. Multipel.nu har även visat sina multiplar på Radisson SAS Hotellet i Malmö och har ett pågående samarbete med museibutiken på Ystads konstmuseum. Multipel.nu har haft ett antal utställningar i samarbete med andra aktörer och institutioner, bland annat på Ystads konstmuseum, Dunkers kulturhus, Malmö stadsbibliotek, Malmö

konsthall, Konstfrämjandet Skåne och Barnens Bästa Biennial. Multipel.nu deltog även som utställare vid MAD – Multipel.

Föreningen planerar för en öppen verkstadsdag tillsammans med övriga kollektivverkstäder i Malmö.

Digital närvaro

Hemsida: www.mediaverkstaden.org
Facebook: Mediaverkstaden Skåne, multipel.nu,
Tidskriftbutiken
Instagram: @multipelnu
Nyhetsbrev till allmänhet: Nej

Det är verksamhetens gren Multipel.nu som framförallt visas i sociala medier. Föreningen sprider kunskap om medlemskapet genom olika nätverk där tilltänkta medlemmar ingår.

Projektet "Developer in Residence" är en viktig del av den digitala närvaron. Projektet utvecklas tack vare bidrag från Region Skåne och Statens kulturråd och har beviljats ett utrustningsbidrag för en ny 3D-skanner av typ Shining 3D-Einscan. Ytterligare en del i den digitala närvaron är att föreningen löpande uppgraderar den senaste programvaran på alla 15 datorer. Verksamhetsgrenarna Tidskriftsbutiken och Multipel.nu säljer sina artiklar online och når på så sätt allmänheten digitalt.

Plats för offentliga utställningar/arrangemang

Verksamheten driver ett webbgalleri på Multipel.nu

Utställningar 2015/2016

Varje medlem har ett stort verksamhetsfält och deltar i olika sammanhang och utställningar. Omfattningen av det som görs på verkstaden är oöverskådlig och rik.

Ett urval av utställningar där föreningens medlemmar deltagit:

- Malmö fotobiennial
- Dunkers kulturhus, utställningen *Italia* med bland andra Martin Bogren och Lorenzo Castore
- Galleri Ping Pong, medlemsutställning
- Gert Aspelins utställning på Ystads konstmuseum
- Marie Anderssons utställning på Galleri Format
- Peter Dacke på Smålands museum, Växjö

Samverkan

Från föreningens sida hade det varit önskvärt med mer samverkan. Det viktigaste samarbetet som pågår för föreningen nu är nätverket med övriga kollektivverkstäder i Malmö. Därefter kommer samarbetet med Föreningen för Sveriges kulturtidskrifter.⁶ Målgrupperna skolor och ungdomar känns viktiga för föreningen och det här året har de internationella kontakterna prioriterats i och med det pågående arbetet inför MABB, Malmö Artist's Book Biennial som ska arrangeras våren 2018.

⁶ <http://www.fsk.net/>

Lokal samverkan/ samarbeten

- Arbetsförmedlingen Kultur Media Syd
- Biblioteket Lindängen och Bellevuegården
- Ett flertal småförlag och kulturtidskrifter
- Nätverket Kollektivverkstäderna i Malmö

Regional samverkan/ samarbeten

- Studenter från konst- och arkitektutbildningar

Nationell samverkan/ samarbeten

- Föreningen för Sveriges Kulturtidskrifter (FSK)

Internationell samverkan/ samarbeten

- Malmö Artist's Book Biennial planerad till våren 2018. Föreningens personal har gjort studieresor till Leeds, Berlin, Paris och Bristol och knutit viktiga kontakter.
- Womens Studio Workshop, Rosendale, USA

Möjligheter och Utmaningar

Tabell 8. Möjligheter och Utmaningar Mediaverkstaden Skåne

Avslutande reflektion

Av de fyra kollektivverkstäderna sticker Mediaverkstaden Skåne ut på olika sätt. Bland annat är verkstaden yngst bland de fyra Kollektivverkstäderna i Malmö. Även om personalen själv är medlemmar i verkstaden, är deras dagliga funktioner skilda från den egna nyttan av verksamheten. I just mediabranschen med konstnärer, utställningsproducenter, kuratorer, fotografer med mera är arbetsplatser och tillgång till avancerad teknisk utrustning bland de viktigare resurserna. Därför har en viktig fråga för verksamheten blivit att erbjuda utrymmen och möjliggöra för fler medieprofessionella att nyttja gemensamma arbetsytor i centrala Malmö.

Den kanske enskilt viktigaste faktorn för Mediaverkstadens framgångar är kontinuitet i ledningen. Verkstaden är relativt ung i jämförelse med övriga kollektivverkstäder och skiljer sig från övriga verkstäder med en styrelseordförande som även är verksamhetsansvarig sedan flera år.

Där andra verkstäder arbetar med att försöka föryngrar styrelse och lägga tid och andra resurser på att leta efter nya ideella krafter kan Mediaverkstaden lägga sin kraft på att utveckla verksamheten. Genom att studera omsättningssiffrorna för verksamheten kan man konstatera att Mediaverkstaden successivt vuxit över åren och att en tänkbar förklaring är professionellt och kontinuerligt ledarskap som fått möjlighet att planera verksamheten över flera år.

2.5 Sammanfattande tabell

Tabell 9 Sammanfattande uppgifter KKV Textiltryck Malmö/ KKV Monumental/ KKV Grafik Malmö/ Mediaverkstaden Skåne

Verkstad	KKV Textiltryck	KKV Monumental	KKV Grafik Malmö	Mediaverkstaden
Målgrupp	Yrkesverksamma konstnärer	Bild- och form konstnärer	Professionella konstnärer	Konstnärer, fotografer
Organisation	Ideell förening	Stiftelse	Ideell förening	Ekonomisk förening
Grundad år	1983	1972	1972/1983	2010
Ersättning till styrelse	Ja, delar på 1/4 prisbasbelopp	200 kr per möte	Reseersättning	Julmiddag
Antal medlemmar	56 medlemmar	273 aktiva medlemmar	144 medlemmar	168 + 10 medlemmar
Studentmedlemskap	Ja	Ja	Ja	Nej
Verkstadshyra för medlemmar	Ja, dag- och timhyra	Ja, dag- och timhyra	Ja, dagshyra	Nej, endast årsavgift
Lokalyta	320 kvm	1000 kvm	320 kvm	252 kvm
Tillgänglighet (HC)	Delvis	Ja, Mentalverkstaden	Ja	Nej
Personal	Administratör, 50% Digital kommunikatör, 25%	Administratör, 80% Styrelseordförande, 20%	Verkstadsansvarig/ ekonom, 100%	Verksamhetsansvarig, 100% Tekniker, 100%
Utställningslokal	Ja, en lokal	Ja, en lokal	Ja, en lokal	Ja, via webb
Digital närvaro	Ja	Ja	Ja	Ja
Hemsida	textiltryckmalmo.se	kkvmm.se	kkvgrafikmalmo.se	mediaverkstaden.org
Internationella samarbeten	Ja	Ja	Ja	Ja

3. Koppling till nationell nivå, KKV Riks

Konstnärernas Kollektivverkstäder Riksorganisation (KKV Riks) bildades i syfte att vara en stark röst i förhållande till statsmakten ifråga om förutsättningar för att bedriva kollektivverkstäder i landet. Organisationen strävar efter att förbättra villkoren för kollektivverkstäderna i förhållande till regeringen och kulturdepartementet. De tre viktigaste frågorna som föreningen driver på mandat av sina medlemsföreningar är att stabilisera och på sikt även höja utrustningsbidraget som successivt har minskat. Den andra frågan är möjligheten för kollektivverkstäder att söka verksamhetsstöd från Statens kulturråd, ett bidrag som idag nästan uteslutande sker genom bidrag från regioner och landsting. Mot bakgrund av att mindre regioner och landsting har begränsade ekonomiska möjligheter att stödja kollektivverkstäder är detta en angelägen fråga ute i landet. På central nivå arbetas det med en handlingsplan för bildkonst på regionnivå. KKV Riks fungerar som remissinstans i detta arbete och hoppas genom detta kunna nå inflytande i sina kärnfrågor. Den tredje fråga man lyfter fram är att av byråkratisera och utveckla Arbetsförmedlingen Kultur Media (AKM) där arbetssökande konstnärer vänder sig. I våras startade AKM ett branschråd i frågan och nu ingår KKV Riks i detta branschråd där man kallas till möten för att påverka villkoren för landets konstnärer.

KKV Riks beklagar att kollektivverkstäderna i Malmö inte är medlemmar i riksorganisationen. Inte minst därför att man ser ett deltagande i KKV Riks som ett stöd för de frågor man driver och att dessa har större möjlighet att få gehör om landets samtliga kollektivverkstäder deltar i organisationen.

4. Intressenter i Region Skåne

Konst och designutbildningar

För Östra Greve folkhögskolas studenter är KKV Textiltrycks verkstad mycket viktig och folkhögskolan anser att verkstaden är viktig för textilstudenter från hela Sverige. Verkstaden har ett betydande internationellt nätverk samt ger tillgång till nödvändig storskalig utrustning. Folkhögskolan hyr in sig i verkstadens lokaler under terminen för att ge eleverna tillgång till en professionell verkstad. Folkhögskolan hyr därtill KKV Textiltrycks galleri Textilkoll för en årlig avgångsutställning och det är av stor betydelse för avgångsstudenterna eftersom att föreningen annonserar om utställningar till sina stora internationella nätverk, NTA och ETN.

Det är upp till folkhögskolans lärare att själva ordna med samarbetet och det underlättas idag av att ett antal av skolans lärare i sin tur är medlemmar i Malmös olika kollektivverkstäder. Från skolans sida ser man här en eventuell utvecklingsmöjlighet. Skolan hade uppskattat om respektive verkstad tog mer initiativ till kontakt och uppföljning av samarbeten. Folkhögskolan hade gärna hyrt in sig i verkstaden mer frekvent om det varit så att det fanns resurser i form av ekonomi och tid.

Malmö Tillskärarakademi har ett mycket lyckat och stabilt samarbete med KKV Textiltryck, och om de hade varit fria i förhållande till utbildningens kursplan och ekonomi hade de gärna utökat samarbetet. Samarbetet är helt beroende och uppbyggt av en av föreningens medlemmar som också är kursansvarig för den beställda kursen. Den övriga personalen på Tillskärarakademin har inte någon kontakt med verkstadens medlemmar och de har inte besökt verkstaden.

Österlenskolan är intresserad av att bli inbjuden till Malmös kollektivverkstäder för att få mer kännedom om verksamheterna och deras medlemsalternativ. I dagsläget finns det inget pågående samarbete mellan skolan och Malmös kollektivverkstäder och skolan är av uppfattningen att verkstäderna enbart vänder sig till professionella konstnärer. Österlenskolas studenter arbetar inte självständigt ännu utan deras kommande mål är att ansöka till en högre konstutbildning.

Övriga verksamheter

Ifö center i Bromölla startade som ett projekt och fick 2014 EU-medel för att omvandla delar av ett gammalt fabriksområde till bland annat kollektivverkstäder för yrkeskonstnärer. Verksamheten drivs som en ideell förening och bedriver förutom verkstäder även utställningar, kursverksamhet, guidevisningar med mera. Föreningen har ambitiösa planer inför framtiden. Fram till idag har föreningen endast erhållit regionalt stöd för specifika projekt och har ännu inte sökt verksamhetsstöd från Region Skåne. Föreningen har istället tagit fasta på ortens näringsidkare och det mesta av verksamheten sker, förutom ideellt arbete, med stöd från ortens företagare som bidrar med gratis tjänster och/eller produkter samt att föreningen får fördelaktiga inköpspriser.

Malmö Konsthall ser kollektivverkstäderna som en resurs och samarbetar med deras medlemmar i olika projekt. Konsthallens projektledare anser att det finns en stor expertis om olika material och tekniker bland verkstädernas medlemmar och anställda personal. Projekt Konstlyftet startades 2011 av Malmö Konsthall i samarbete med KKV Grafik och riktar sig till personer med kognitiva eller fysiska funktionshinder. Projektet utarbetades i nära samarbete med Daglig verksamhet LSS i Malmö. Deltagarna inspireras av utställningar på Malmö Konsthall och arbetar med grafik i liten och stor skala. Alla deltar utifrån sina egna förutsättningar. Två medlemmar från KKV Grafik arbetar i projektet på årsbasis för att rotera arbetstillfällena. Träffar och workshops för Daglig verksamhets deltagare och personal förläggs även på KKV Grafik, när det behövs speciell utrustning till exempel tillgång till stora pressar eller mörkrum för belysning av screenramar. Konstlyftet genomförs med stöd från Malmö Kulturförvaltning. KKV Grafik samarbetar idag med konsthallen, därför att de ser en utvecklingsmöjlighet i att verkstaden skulle kunna vara mer aktiv med att hjälpa till att skapa pedagogiska arbetstillfällen för sina medlemmar, en uppgift som i sin tur kräver administrativ personal, samt i att verkstaden marknadsför sig i större utsträckning.

Konsthallen vill gärna samarbeta med konstnärer från det fria kulturlivet som har ett intresse av att arbeta med pedagogiska projekt till exempel inom Skapande skola.

Konstitutet drivs som en ideell förening och beskriver sig själv som en resursplattform för redan existerande verksamheter inom bild- och formkonstområdet och för konstnärer. Konstitutet startades med hjälp av en inventering över vad konstnärer inom bild- och formkonstområdet hade för behov i sin yrkesvardag. Föreningen har nu arbetat under fem års tid för att tillgodose dessa behov. Konstitutet vill hjälpa konstnärer att lyfta blicken från verkstadsgolvet och skapa mer kollegiala utbyten samt hålla koll på tendenser och trender i yrket. Företrädare för Konstitutet menar att tillgång till kompetensutveckling och kollegialt utbyte ger kraft till det enskilda konstnärskapet. Konstitutet vill lyfta konstnärssektorn och agera som lobbyorganisation för verkstäderna. Man vill också stötta sektorns konstnärer med arbetstillfällen och agera övergripande för att stötta konstnärer där det finns behov.

Konstitutet arbetar för att föra samman Region Skånes och verkstädernas ibland skilda perspektiv på bild- och formkonstområdet och därigenom skapa ett starkare yrkesfält. Konstitutet lyfter fram att allmänheten ska få ta del av resultaten från de bidrag som verkstäderna erhåller och för att nå dit krävs att konsten och konstnärerna blir en mer aktiv del i samhället.

5. Översiktlig beskrivning av en tänkbar utveckling

Verkstädernas perspektiv

En absolut förutsättning för verkstädernas verksamhet är ekonomiska medel i kombination med ideella krafter. Alla verkstäder är direkt beroende av stöd från externa bidragsgivare, dock i varierande grad. Även om verkstädernas företrädare beskriver relationen med Region Skåne, Malmö stad och Statens kulturråd som god eller mycket god finns ett missnöje med en ökad byråkratisering av processen för bidragsansökningar. Formkraven för att erhålla bidrag ökar kreativiteten bland verkstäderna utan att detta alltid återspeglar sig i den faktiska verksamheten.

Det finns intresse från verkstädernas sida till att utveckla och öka arbetet mot barn och unga. Det är av stort intresse för verkstädernas medlemmar att hitta arbetstillfällen som kan skapa en ekonomisk trygghet i den annars osäkra vardagen som konstnär. En utmaning är att det inte alltid är lämpligt att bjuda in barn och unga till verkstäderna på grund av farliga maskiner och material. Dock finns också intresse av att arbeta pedagogiskt med barn ute på skolor, bibliotek och konsthallar istället.

I samtal med verkstäderna framkommer det att det finns bidrag att söka hos andra aktörer än Region Skåne och Malmö stad. Exempelvis har KKV Monumental sökt pengar från Boverket för bygget av Mentalverkstaden, ett bidrag för ombyggnad av kulturverkstäder. Mediaverkstaden samarbetar med Arbetsförmedlingen Kultur Media Syd i ett lönsamt utbildningsprojekt som man vunnit via en upphandling. För att verkstaden ska ha möjlighet att ta sig an en upphandling och genomföra denna form av projekt krävs det anställd administrativ personal på verkstaden. Sökandet efter bidrag och stöd kräver kompetent personal vars tid binds upp till bidragssökande snarare än att underhålla och stödja själva kollektivverkstaden. Här finns behov av utökat administrativt stöd hos kollektivverkstäderna.

En annan sida av ekonomin är bidragsfinansieringens längd och struktur. Ett par av verkstäderna pekar på att det finns stor utvecklingspotential i att förändra bidragsformen och dess upplägg för att ge möjlighet för verkstäderna att planera sin verksamhet mer långsiktigt. Från verkstädernas sida uppskattas en dialog och ett personligt möte med bidragsgivarnas kontaktpersoner för att på så vis skapa förtroende och minska den administrativa arbetsbördan för båda parter. Det finns därtill ett ekonomiskt intresse i att föra en dialog där man tillsammans kan lägga upp en strategi för vilka bidrag som finns att söka. Det finns i stora drag en negativ inställning bland verkstäderna för vilken riktning bidragens upplägg tar. Exempelvis har Statens kulturråds bidrag främst blivit projektbidrag. Verkstäderna upplever att vissa bidrag är ett verkligt lotteri vilket gör det mycket svårt för dem att planera sin verksamhet för året och samtidigt möta sina medlemmars önskemål och krav.

För ett antal verkstäder har samarbetet med näringslivet fått en ökad betydelse. Flera av intervjupersonerna ser en stor potential för fler uppdrag och förstärkt ekonomi. Dock finns en osäkerhet hos verkstäderna inför kommersiella intäkter och om det skulle ligga dem i fatet när de söker bidrag. Det kan vara värdefullt att de större bidragsgivarna delar sin syn på hur detta eventuellt skulle kunna påverka det stöd som nu lämnas till verksamheterna. Beställningar av exempelvis konstverk går i stor utsträckning till medlemmarna själva och det lyfts fram att det finns en utvecklingsmöjlighet i att verkstaden som verksamhet kan ta hem fler projekt till sina medlemmar. För detta krävs det anställd personal och det hänger samman med synen på ideellt arbete. Det råder inte längre samma kollektiva klimat i samhället och det är en utmaning för verkstäderna att ideella krafter ses som en viktig förutsättning för deras fortlevnad. Det finns en samlad bild kring goda utvecklingsmöjligheter om arbetet med verkstäderna inte enbart skulle behöva bygga på frivilliga och ideella insatser. Med möjlighet till en kombination av ekonomiskt och ideellt intresse ser verkstäderna stora utvecklingsmöjligheter.

Det finns ett intresse av och en uppfattning om att det är avgörande för verksamheternas överlevnad att utvecklas digitalt. Samtliga verkstäder arbetar med digitalisering och med att ta fram strategier för fortsatt arbetet inom detta område. För att hänga med i denna utveckling krävs det anställd personal med kompetens inom området och det är något samtliga verkstäder saknar i dagsläget. Det finns en uppfattning bland verkstäderna att arbetet med digitalisering tar tid men att det arbetet så småningom kommer bära frukt. I något fall har verkstädernas iver att ligga långt fram i digitaliseringen skapat en rivalitet mellan verkstäder, dock begränsad, i konkurrensen om ekonomiska bidrag för investeringar i digital utrustning.

Samtliga verkstäder har tagit initiativ till såväl kontakt med andra konstnärer som allmänhet och övriga intressenter. I en av verkstäderna bedrivs ett internationellt utbytesprogram som väckt stort intresse bland övriga kollektivverkstäder. Hos en annan arrangeras konstnärssamtal i verksamheten riktad till olika intressekategorier med syfte att bredda konstnärskapet i stort. Hos ytterligare någon expanderas verksamheten kraftigt med syfte att bredda plats åt kulturjournalistik som annars kan ha svårt att själv finansiera etablering av exempelvis en redaktion.

Statliga intressenters perspektiv

Efter kontakt med statliga intressenter är det tydligt att de betraktar kollektivverkstäder som främst en regional angelägenhet. Konstnärsnämnden skriver bland annat i ett mailsvar på vår förfrågan om intervju att: "Vi anser att regioner bör känna ett ansvar för dessa verkstäder." Statens kulturråd framhåller verkstädernas betydelse för landets konstnärer och samtidigt konstaterar de utifrån ett nationellt perspektiv att kollektivverkstäder i Malmö och Göteborg har relativt god ekonomi jämfört med systerorganisationer ute i landet. Även här är det tydligt att uppfattningen förhärskar att KKV:er är en regional fråga. Arbetsförmedlingen Kultur Media som tidigare var engagerad ifråga om arbetsmarknadsstödjobb har inte återkopplat trots upprepade kontaktförsök.

Malmö stads perspektiv

Malmö stad har intagit en relativt passiv roll i förhållande till verkstäderna och staden har inte för avsikt att styra eller bestämma riktning för kollektivverkstäderna. Staden har en reaktiv hållning vid eventuella bidragsansökningar. Därutöver är staden beredd till dialog och möten för att klargöra och förtydliga bidragsansökningar. Kommunens representant tillstår att man är medveten om att det bidrag Malmö stad, Region Skåne, Statens kulturråd och andra bidragsgivare lämnar inte fullt ut täcker upp för de bidragsanspråk som kollektivverkstäderna framställer. Staden har en positiv inställning till verkstäderna och ser det som osannolikt att man framöver inte skulle fortsätta stödja verkstäderna så länge dessa bedriver sin verksamhet utifrån allmänna demokratiska principer och fungerar som en god arbetsplats för professionella konstnärer. Malmö stad ser positivt på verkstädernas kulturutbyte med andra länder och anser det motiverat att lämna ekonomiskt bidrag för att möjliggöra för verkstäderna att ta emot utländska konstnärer.

Nämnden för Hemslöjdsfrågors perspektiv

Nämnden för Hemslöjdsfrågor har deltagit vid ett strategiskt möte tillsammans med Region Skåne där möjligheten till att vidga verkstädernas målgrupp diskuterades. Utöver mötet har Nämnden för Hemslöjdsfrågor en bristande uppfattning om hur kollektivverkstäderna fungerar idag.

Från nämndens sida finns det ett intresse av att ge fler grupper tillgång till verkstäderna och deras maskiner och på så vis bättre nyttja de infrastrukturer som finns på plats. Att få in ett mångfaldsperspektiv och att ha en sammansatt och blandad målgrupp där medlemmarna inte behöver ha samma syfte för att samsas i samma verkstad är av intresse för nämnden. Under

intervjun refererar nämnden till Konstnärligt campus vid Umeå universitet som ett lyckat konstnärligt projekt där kunskap från olika håll möts⁷.

En föreslagen utvecklingsmöjlighet är att ändra medlemskraven, för att exempelvis också kunna inkludera småföretagare, nyanlända och slöjdare. Ett andra förslag är att hålla verkstaden öppen för allmänheten under vissa tider.

Kollektivverkstäderna har möjlighet att söka projektbidrag hos Nämnden för Hemslöjdsfrågor. Ifall det finns intresse från någon av verkstäderna att arbeta vidare med ökad inkludering i verkstäderna är nämnden mycket intresserade av att stödja denna typ av projekt.

6. Avslutande analys

Samtliga vi, Indikator, har intervjuat under arbetet med den här rapporten framhåller betydelsen av kollektivverkstäderna. De ger konstnärer möjlighet att träffa likatänkande, diskutera gemensamma frågor, få tillgång till utrustning och genomföra arbeten som kräver stora ytor och storskalig utrustning. Lika tydlig är samtliga respondenters uppfattning att verkstäderna framför allt är en regional angelägenhet och att det ekonomiska stödet från externa aktörer successivt minskar av olika anledningar. Kollektivverkstäderna själva är mycket positiva till Region Skånes ambitioner och engagemang inom kulturområdet och uppskattar att man har en långsiktig plan för kulturarbetet i regionen. Man kan också skönja en frustration över att Malmö stad agerar reaktivt och oengagerat i förhållande till verkstäderna.

Vi noterar att de ideella krafter som en gång hjälpte till att bygga upp kollektivverkstäderna inte längre kan tas för givet. Vi ser att verkstäderna har uppenbara problem med att rekrytera nya krafter som förutom att vara hårt arbetande konstnärer även har tid och ork att driva verksamheterna framåt. I tre av fyra kollektivverkstäder består verksamhetsföreträdare och styrelse av konstnärer som sköter styrelsearbete och verksamhetsarbete vid sidan av sitt skapande. KKV Textiltryck stöttar styrelseledamöterna ekonomiskt för att göra styrelsearbetet mer attraktivt även om ersättningen är blygsam. Vi ser detta som ett kreativt sätt att hantera problemet vilket även har bidragit till en förnyring av ledamöterna.

I samtalen med verkstäderna framkommer en oro för att verkstäderna ska öppnas upp mot allmänheten och att man ska tvingas sänka kraven för tillträde till verksamheterna för att få fortsatt ekonomiskt stöd från respektive bidragsgivare. Företrädare för verkstäderna framhåller att kollektivverkstadens primära syfte är att vara en mötes- och arbetsplats för yrkesverksamma konstnärer som håller en professionell standard i sitt arbete. Verkstäderna framhåller också att det i vissa fall rör sig om en sekretessfråga. Många av de anslutna arbetar på skissuppdrag som är hemliga där dokumentation är förbjuden. Därför behöver verkstäderna ha kontroll så att inga foton hamnar i fel forum eller sprids på internet eller i sociala medier.

Vi tycker att dynamiken mellan kollektivverkstäderna är intressant och det framgår tydligt att de har ett kontinuerligt utbyte av varandra där företrädare träffas regelbundet vid återkommande nätverksmöten för att diskutera gemensamma frågor. Samtidigt uppfattar vi det som att respektive verkstad värnar sin integritet och värjer sig för att dela gemensamma administrativa bördor som exempelvis medlemsadministration, marknadsföring och ekonomifunktion. I vissa utvecklingsfrågor kan vi även skönja en viss rivalitet mellan ett par verkstäder. Vi uppfattar det som att flera av verkstädernas företrädare har en blandad syn på föreningen Konstitutet. Främst handlar det om att Konstitutets roll och mandat är oklara. En sannolik anledning till friktionen är att verkstäderna

⁷ <http://sliperiet.umu.se/sv/haender-haer/fablab-umeaa/>

upplever sig konkurrera om samma påse med regionala kulturpengar. Här ser vi att en ökad tydlighet hade varit önskvärd ifråga om Konstitutets roll visavi kollektivverkstäderna. Inte minst eftersom syftet med Konstitutet så som det förmedlats till oss som utredare i allra högsta grad gagnar kollektivverkstäderna.